

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

*FONDA ZA POVRATAK
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2019. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE

O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI

**FONDA ZA POVRATAK
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2019. GODINU**

Broj: 04-16-1-445/20

Sarajevo, svibanj 2020. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	5
MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA.....	5
MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	8
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	10
1. KRITERIJI	10
2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	10
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	11
4. PRORAČUN	12
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	12
5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	12
5.2 Pregled prihoda i primitaka	13
5.3 Bilanca stanja.....	13
5.3.1 Sredstva.....	13
5.3.2 Popis sredstava i obveza	14
6. JAVNE NABAVE.....	14
7. OSTALO	15
7.1 Program financiranja prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma.....	15
8. KOMENTARI	17
PRIVICI.....	17

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Fonda za povratak Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Fond)** koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2019. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Fonda prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2019. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Fondu sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Ključna pitanja revizije¹

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji financijskih izvješća tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu revizije financijskih izvješća kao cjeline i pri formiranju mišljenja, i mi ne dajemo posebno mišljenje o tim pitanjima.

Utvdili smo da je pitanje **izostanka aktivnosti Povjerenstva za izbjeglice i raseljene osobe Bosne i Hercegovine u 2019. godini** ključno pitanje revizije koje treba objaviti u našem izvješću.

¹ Svrha priopćavanja ključnih pitanja revizije je povećanje komunikacijske vrijednosti izvješća o reviziji osiguravanjem boljeg uvida u obavljanu reviziju. Priopćavanje ključnih pitanja revizije osigurava dodatne informacije korisnicima financijskih izvješća kako bi im pomogle u shvaćanju onih pitanja koja su, po revizorovoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji financijskih izvješća tekućeg razdoblja. Ključna pitanja revizije primjenjuju se na subjekte revizije koji imaju najveći utjecaj na proračun Bosne i Hercegovine i na konsolidirana financijska izvješća proračuna Bosne i Hercegovine.

Naime, Povjerenstvo za izbjeglice i raseljene osobe Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) nadležna je za odobravanje projekata rekonstrukcije i povratka, koje Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH prikupi i proslijedi Povjerenstvu na razmatranje, za odobravanje zajedničkih projekata koji se realiziraju kroz Fond, kao i za izdavanje rješenja za financijsku realizaciju i nadzor nad financijskom realizacijom odobrenih projekata rekonstrukcije i povratka, uključujući očuvanje sredstava Fonda. Nadalje, Povjerenstvo daje smjernice prilikom izrade podzakonskih akata kojima se regulira rad i organizacija Fonda te razmatra kvartalna i privremena izvješća, koje ravnatelj Fonda podnosi u pogledu upravljanja sredstvima i financijske realizacije odobrenih projekata rekonstrukcije i povratka. Povjerenstvo se sastoji od devet članova, od kojih su po tri člana Povjerenstva iz reda svakog od konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, uz suglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, predlaže četiri člana, vlade entiteta predlažu po dva člana, od kojih je jedan ministar za raseljene osobe i izbjeglice iz svakog entiteta, a Vlada Brčko distrikta BiH predlaže jednog člana Povjerenstva. Ministar za ljudska prava i izbjeglice obvezno je jedan od članova u ime Vijeća ministara BiH. Predložene članove imenuje Predsjedništvo BiH. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH pruža administrativnu i tehničku potporu radu Povjerenstva. Posljednji saziv Povjerenstva Predsjedništvo je imenovalo na 14. redovitoj sjednici 28.10.2015. godine².

S obzirom na to da raspored prikupljenih sredstava, na posebnom podračunu Fonda, koja se koriste isključivo za realizaciju projekata povratka i rekonstrukcije i projekata održivog povratka, odobrava Povjerenstvo, može se konstatirati da udružena sredstva u ukupnom iznosu od 2.277.000 KM nisu raspoređena. Prema raspoloživim podacima, Povjerenstvo u 2019. godini nije zasjedalo, tako da sredstva po sporazumima o udruživanju i načinu realizacije sredstava za ostvarivanje prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma nisu raspoređena po namjeni i iznosu sredstava.

Sagledavajući ukupnu dinamiku realizacije projekata povratka i rekonstrukcije i održivog povratka putem Fonda (detaljnije točka 7.1 Izvješća), može se konstatirati da je ista dosta usporena. Fond redovito izvršava svoje prispjele obveze koje se vežu za financijsku realizaciju odobrenih i započetih projekata, međutim, Povjerenstvo za izbjeglice i raseljene osobe BiH do momenta obavljanja završne revizije nije poduzimalo nikakve aktivnosti po pitanju rasporeda udruženih sredstava, ali ni naplate potraživanja po sporazumima o udruživanju sredstava iz ranijih godina. Prema raspoloživim informacijama koje smo dobili tijekom vršenja revizije, Komisiji za izbjeglice i raseljene osobe BiH je istekao mandat, a procedura imenovanja novog saziva nije započeta.

Iz svega navedenog se može zaključiti da je efikasnost rada Fonda, na pružanju potpore povratku i reintegraciji izbjeglica iz BiH i raseljenih osoba u BiH, u značajnoj mjeri određena aktivnostima Komisije.

U tekstualnom dijelu Financijskog izvješća Fonda za 2019. godinu (Programi posebne namjene) dan je pregled financijske realizacije odobrenih projekata po odlukama Povjerenstva o rasporedu sredstava za svaku godinu.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Fonda je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj.

² Akt broj: 01-50-1-2582-40/15

Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Sa rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije. Između pitanja o kojima se komunicira sa rukovodstvom, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvješća tekućeg razdoblja i stoga su ključna pitanja revizije. Ta pitanja opisujemo u našem izvješću o obavljenoj reviziji, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da o danom pitanju ne treba izvijestiti u našem izvješću, jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvješćivanja nadmašile javnu dobrobit od takvog izvješćivanja.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi sa revizijom finansijskih izvješća Fonda za 2019. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Fonda za 2019. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Fondu sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Fonda je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Fonda, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 6.5.2020. godine

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2019. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o financiranju institucija BiH
- Zakonom o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH³.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je finansijsku reviziju Fonda za 2018. godinu, sačinio Izvješće o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje na finansijska izvješća i pozitivno mišljenje na usklađenost sa skretanjem pozornosti na neefikasnost pri realizaciji projekata povratka i rekonstrukcije. U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. Fond je postupio sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestio nas o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka u cilju prevazilaženja nedostataka i nepravilnosti identificiranih u izvješću o obavljenoj reviziji za 2018. godinu.

Uvidom u poduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

Ocjena realizacije preporuka	Realizirana	Realizacija u tijeku	Nerealizirana
Fond se obratio dopisom Ministarstvu financija i trezora s ciljem prevazilaženja uočene neusklađenosti prilikom postupanja Fonda sa propisima koji reguliraju način uplata i evidentiranja povrata PDV-a, ali nisu dobili odgovor Ministarstva i poslije upućene urgencije.			
Fond iz svog djelokruga nadležnosti blagovremeno provodi aktivnosti s ciljem efikasne provedbe započetih projekata povratka izbjeglica i raseljenih osoba, međutim, Povjerenstvo nije poduzimalo			

³ Službeni glasnik BiH, br.: 23/99, 21/03 i 33/03

nikakve aktivnosti po ovom pitanju u 2019. godini. Sporazum o rasporedu udruženih sredstva za tekuću godinu nije donesen.			
---	--	--	--

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Fond je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Unutarnji ustroj i način rada Fonda utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustroju, koji je Vijeće ministara BiH razmatralo i dalo suglasnost u rujnu 2018. godine. Pravilnikom o unutarnjem ustroju Fonda, uređen je način rada i rukovođenja Fondom, te opis radnih mjesta državnih službenika i uposlenika. Pravilnikom je određeno da poslove iz nadležnosti Fonda obavlja, pored ravnatelja i 13 izvršitelja, koji su raspoređeni za rad u dvije organizacijske jedinice. Po usvajanju Pravilnika o unutarnjem ustroju nastavljena je ranije započeta procedura imenovanja ravnatelja, s obzirom na to da je od kolovoza 2015. godine funkciju ravnatelja, sukladno rješenju Vijeća ministara BiH obavljao vršitelj dužnosti. Po okončanju natječajne procedura rješenjem Agencije za državnu službu BiH imenovan je ravnatelj Fonda, koji je stupio na funkciju 1.3.2019. godine.

Fond je, s ciljem uspostavljanja i razvoja sustava financijskog upravljanja i kontrole, prethodnih godina sačinio akcijski plan za razvoj financijskog upravljanja i kontrole, definirao kontrolno okruženje, sačinio i ažurirao popis rizika. S obzirom na to da sustav financijskog upravljanja i kontrole zahtijeva stalno praćenje i procjenu radi njihovog adekvatnog funkcioniranja i blagovremenog ažuriranja, Fond je o provedbi tih aktivnosti sačinio Izvješće o funkcioniranju i razvoju sustava financijskog upravljanja i kontrole za 2019. godinu, kao i Izvješće o aktivnostima vezanim za proces upravljanja rizicima za 2019. godinu. Također, Fond je popunio obrazac Godišnjeg izvješća o financijskom upravljanju i kontroli za 2019. godinu i dostavio ga Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH.

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH⁴ i Odluci o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH⁵, za obavljanje unutarnje revizije u Fondu nadležna je Jedinica unutarnje revizije Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH. Procesom revizije uočeno je da nadležna jedinica Fondu ne dostavlja blagovremeno Godišnji plan unutarnje revizije za tekuću godinu. Strateški plan rada jedinice za unutarnju reviziju i Godišnji plan rada jedinice za unutarnju reviziju u Fondu za 2019. godinu dostavljeni su 24.12.2019. godine, tako da Fond do kraja godine nije bio upoznat sa planom revizije za tekuću godinu. Prema dostavljenom Godišnjem planu, u listopadu je planirana naknadna revizija po izvješću *Planiranje i izvršenje proračuna u Fondu*, dok je u studenom planirana redovita revizija na temu *Uporaba službenih vozila u Fondu*. Navedene revizije nisu obavljene sukladno planu, razdoblje obavljanja revizije je bio kraj prosinca – siječanj 2020. godine. Izvješća o unutarnjim revizijama obavljenim u Fondu su dostavljena 27.2.2020. godine. Sagledavajući proces obavljanja interne revizije u Fondu može se konstatirati da rukovodstvo Fonda, već treću godinu, nije blagovremeno upoznato sa planiranim aktivnostima Jedinice za unutarnju reviziju.

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 49/19

4. PRORAČUN

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2019. godinu⁶, Fondu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 475.000 KM. Međutim, Fondu su u 2019. godini, zbog privremenog financiranja koje je bilo na snazi do 24. prosinca, bila operativna sredstva u vrijednosti od 447.000 KM. Ukupno izvršenje proračuna za 2019. godinu iznosilo je 403.774 KM ili 85% od odobrenog proračuna.

Odstupanje u izvršenju proračuna u znatnoj mjeri je prouzrokovano činjenicom da je proračun planiran na temelju 13 uposlenih, dok je Fond u 2019. godini upošljavao 12 osoba. Također, prilikom planiranja proračuna, na temelju tada poznatih činjenica, planirana su sredstva za naknadu prava rukovoditelja institucije na odvojeni život i smještaj, koja novoimenovani ravnatelj ne ostvaruje. Procesom revizije uočeno je da su Fondu Zakonom o proračunu odobrena veća sredstva, za 2.000 KM, u odnosu na podneseni korigirani zahtjev za proračun. Fond nije podnosio zahtjeve za promjenu strukture rashoda unutar odobrenog proračuna.

Fond je izvršio usklađivanje sredstava na poziciji tekućih grantova – projekat povratka i rekonstrukcije u ukupnom iznosu od 9.963.841 KM. Sredstva evidentirana na poziciji tekućih grantova su namjenska sredstva za financijsku realizaciju projekata povratka i rekonstrukcije i prema prezentiranim podacima ista čine akumulirana prenesena neutrošena sredstva iz ranijih godina (7.867.841 KM), uplaćena sredstva po ovom osnovu u 2019. godini (75.000 KM) i sredstva koja su odlukom Vijeća ministara BiH⁷ preraspoređena iz proračuna Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH u proračun Fonda (2.021.000 KM).

Plan i program rada Fonda za 2019. godinu dostavljen je Vijeću ministara BiH u prosincu 2018. godine, kada je i usvojen na 163. sjednici. Izvješće o radu Fond je, uz prethodno pribavljena potrebna mišljenja i obavljene javne konzultacije, proslijedio Vijeću ministara BiH na usvajanje, međutim, do momenta obavljanja završne revizije isto nije razmatrano.

5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Fond je sačinio Godišnje financijsko izvješće za 2019. godinu i dostavio ga nadležnim organima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analizom bilješki uz financijska izvješća može se konstatirati da je Fond, poštujući Pravilnik o financijskom izvješćivanju, sačinio zabilješku bilančnih pozicija uz bilancu stanja, kao i obrazloženje izvršenja godišnjeg plana. Pored toga, u tekstualnom dijelu financijskog izvješća dana je informacija o financijskoj realizaciji programa posebne namjene, informacije su prezentirane po izvoru financiranja i po godinama kada su odobreni projekti.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, u razdoblju od 01.01. do 31.12.2019. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 4.064.883 KM, s tim da je realizacija na poziciji tekućih grantova – udružena sredstva po sporazumima 3.661.107 KM. Od ukupno zakonom odobrenih proračunskih sredstava Fond je ostvario rashode u iznosu od 403.775 KM ili 86%.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 84/19

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 7/20

Značajni rashodi financirani iz proračuna odnose se na: bruto plaće (321.883 KM), naknade troškova uposlenih (37.861 KM) te izdatke za usluge prijevoza i goriva (8.122 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

5.2 Pregled prihoda i primitaka

U pregledu prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 01.01. do 31.12.2019. godine, ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 75.000 KM. Prihodi su evidentirani na temelju primljenih tekućih transfera od ostalih razina vlasti, točnije evidentirana je uplata Republike Srpske po Sporazumu o udruživanju i načinu realizacije sredstava za ostvarivanje prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za 2018. godinu i uplata Brčko distrikta BiH po Sporazumu o udruživanju i načinu realizacije sredstava za ostvarivanje prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za tekuću godinu.

5.3 Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2019. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 432.848 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 348.083 KM. Značajne stavke bilance stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (380.972 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (51.876 KM), kratkoročne tekuće obveze (266.696 KM) i obveze prema uposlenima (29.510 KM).

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u prilogu Izvješća.

5.3.1 Sredstva

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 380.972 KM, na kontu prelazni račun potraživanja, fond 30 – Udružena sredstva po sporazumima. Evidentiranje potraživanja je, kao i ranijih godina, izvršeno na temelju zahtjeva za povrat PDV-a. Povjerenstvo je Odlukom⁸ odobrilo raspored sredstava za komplementarne projekte, u iznosu od 500.000 KM, za plaćanje poreza na dodatnu vrijednost za zajedničke projekte Povjerenstva koji se implementiraju u BiH. Fond sa navedenog projekta vrši plaćanje poreza na dodatnu vrijednost i uredno podnosi zahtjeve za povrat. S obzirom na to da se rješenja o povratu poreza na dodatnu vrijednost, za zahtjeve koji se podnesu krajem godine, ne dobiju u fiskalnoj godini Fond na osnovu podnesenog zahtjeva za povrat poreza na dodatnu vrijednost zadužuje prelazni račun potraživanja. Navedeno nije sukladno Naputku o načinu uplata povrata PDV-a na Jedinstveni račun trezora BiH i načinu evidentiranja povrata PDV-a preko ISFU-a⁹, kojim je definirano da se zaduženje radi na temelju rješenja Uprave za neizravno oporezivanje BiH.

PREPORUKA 1

Potrebno je nastaviti započete aktivnosti na rješavanju pitanja usklađenosti knjigovodstvenog evidentiranja i važeće regulative u suradnji sa Ministarstvom financija i trezora BiH, uvažavajući specifičnost projekata koje realizira Fond.

⁸ Odluka o odobravanju sredstava za plaćanje poreza na dodatnu vrijednost (PDV) za zajedničke projekte Povjerenstva za izbjeglice i raseljene osobe BiH koji se implementiraju u BiH, broj: K-8-3-50-3453/13 od 19.9.2013. godine

⁹ Akt Ministarstva financija i trezora broj: 01-08-16-1-1042-1/10 od 17.01.2011. godine

5.3.2 Popis sredstava i obveza

Fond je izvršio popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obveza na 31.12.2019. godine. Povjerenstvo za popis imovine i obveza Fonda je 11.2.2020. godine sačinilo Izvješće o izvršenom popisu koje je usvojilo rukovodstvo. Prema sačinjenom izvješću stvarno stanje sredstava i obveza usklađeno je sa knjigovodstvenim stanjem. Popisom stalnih sredstava nije utvrđen manjak niti višak. Analizirajući izvješća o popisu može se konstatirati da je povjerenstvo pored zbrojnog izvješća sačinilo i pojedinačna izvješća o stanju sredstava i obveza za udružena i donatorska sredstva kojima se financira program povratka izbjeglica i raseljenih osoba.

Procesom revizije utvrđeno je da nije izvršena ocjena i analiza stanja evidentiranog u vanbilančnim evidencijama na kontu 911111 - DCA Vanbilančna evidencija – uvjetna potraživanja. Na navedenom kontu evidentiran je, po početnom stanju, iznos od 19.130 KM. Pored toga, može se konstatirati da se prilikom popisa sredstava na vanproračunskim računima Fonda kod Centralne banke nisu koristili izvodi na 31.12.2019. godine. Prema informaciji dobivenoj od uposlenih u Fondu popis je izvršen na temelju izvoda dobivenih po posljednjoj obavljenoj transakciji u 2019. godini. Izvršen je popis stanja novčanih sredstava na devet transakcijskih računa. Uvidom u izvode na temelju kojih je izvršen popis može se konstatirati da jedan izvod datira iz petog mjeseca 2019. godine.

PREPORUKA 2

Potrebno je, prilikom popisa sredstava i obveza, obuhvatiti cjelokupnu imovinu kao i obveze proračunskog korisnika, te osigurati da se stanje na računima i depozitima popisuje na temelju izvoda i izvješća o stanju tih sredstava na dan popisa.

6. JAVNE NABAVE

Fond je donio plan javnih nabava za 2019. godinu koji je tijekom godine jednom izmijenjen i dopunjen. Procijenjena vrijednost nabava u Fondu iznosila je 53.000 KM sa PDV-om, od čega je za nabavu roba planirano 28.000 KM, a za nabavu usluga 25.000 KM. Prema prezentiranim podacima, Fond je u 2019. godini izbor najpovoljnijih dobavljača vršio na temelju jednog provedenog konkurentskog zahtjeva i 13 izravnih sporazuma. Ukupna vrijednost zaključenih ugovora je 30.549 KM¹⁰. Procesom revizije nisu uočene značajnije nepravilnosti.

¹⁰ Izvješće o ukupnom broju postupaka i ukupnoj vrijednosti dodijeljenih ugovora po vrsti postupka i predmetu nabave od 25.12.2019. godine za razdoblje 01.01.2019.-25.12.2019. godine.

7. OSTALO

7.1 Program financiranja prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma

Zakonom o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH, u cilju pružanja podrške povratku i reintegraciji izbjeglica iz BiH i raseljenih osoba u BiH osnovan je Fond koji je zadužen za financijsku realizaciju projekata povratka i rekonstrukcije, koje je svojom odlukom odobrilo Povjerenstvo za izbjeglice i raseljene osobe BiH. Sredstva koja su na raspolaganju Fondu i koja se dodjeljuju putem Fonda su namjenska i koriste se samo radi realizacije projekata povratka i rekonstrukcije.

Realizaciju projekata povratka i rekonstrukcije Fond financira iz primarnih i sekundarnih izvora, koja se prikupljaju na poseban podračun, koji je otvoren u okviru Jedinog računa trezora BiH. Primarni izvori financiranja uključuju proračunska sredstva institucija Bosne i Hercegovine, Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH, koja su namijenjena za povratak i rekonstrukciju, dok sekundarni izvori financiranja Fonda mogu uključiti proračune kantona koji imaju potrebe za rekonstrukcijom, međunarodna sredstva, donacije, dobrovoljne priloge te druge raspoložive izvore.

Fond vrši praćenje i realizaciju financijskih transakcija prikupljenih sredstava kroz ISFU sustav, po uspostavljenim projektnim kodovima za svaki odobreni projekat. Realizacija odobrenih projekata nije vezana za proračunsku godinu, već se neutrošena sredstva prenose u naredno razdoblje. Zaključno sa 31.12.2019. godine otvoreno je 15 projektnih kodova za praćenje utroška udruženih sredstava – primarni izvor financiranja i devet projektnih kodova za praćenje realizacije projekata koji se financiraju iz sekundarnih izvora.

Prema prezentiranim podacima Fond je po osnovu primarnih izvora financiranja u 2019. godini raspolagao sredstvima u vrijednosti od 9.963.841 KM, od čega je 7.867.841 KM preneseno iz prethodne godine, a 2.096.000 KM je uplaćeno tijekom 2019. godine. Sporazum o udruživanju i načinu realizacije sredstava za ostvarivanje prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za 2019. godinu potpisan je 19. studenog 2019. godine. Ugovorne strane su se suglasile da se sredstva u vrijednosti od 2.021.000 KM osiguraju iz proračuna institucija BiH, po 50.000 KM iz sredstava proračuna entiteta, a 25.000 KM iz proračuna Brčko distrikta BiH. S obzirom na to da se sredstva proračuna institucija BiH, za ove namjene, inicijalno odobravaju u proračunu Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, ista su Odlukom Vijeća ministara BiH¹¹ od 30.12.2019. godine preraspoređena u proračun Fonda. Prema raspoloživim podacima, Povjerenstvo za izbjeglice i raseljene osobe BiH u 2019. godini nije zasjedalo, tako da udružena sredstva po Sporazumu iz 2019, kao i neraspoređena sredstva iz 2018. godine (131.000 KM) nisu raspoređena po projektima. Realizacija udruženih sredstava u 2019. godini je 3.661.107 KM, neutrošena sredstva u vrijednosti od 6.302.734 KM su prenesena u 2020. godinu.

Uvidom u knjigovodstveni izvod namjenskog računa za udružena sredstva koji se vodi kod Centralne banke stanje na 27.12.2019. godine je iznosilo 1.975.065 KM, uplata institucija BiH i entiteta po Sporazumu iz 2019. godine nije evidentirana na ovaj dan. Prema informaciji dobivenoj od službenika za financije, razlika između raspoloživih sredstava i operativnih sredstava na računu je zbog evidentiranja ranijih uplata na računima u okviru jedinog računa trezora. Smatramo da je neophodno definirati način i dinamiku evidentiranja i prijenosa udruženih sredstava na otvoreni namjenski račun.

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 7/20

Fond je sačinio i Povjerenstvu za izbjeglice i raseljene osobe BiH uputio Izvješće o finansijskoj realizaciji programa financiranja prava iz aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za razdoblje 1.1.2019.-31.12.2019. godine u kome je navedeno da Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske ni u 2019. godini nije izmirilo obveze po Sporazumu za 2009. godinu (3.941.455 KM) i Sporazumu za 2010. godinu (400.000 KM). Potraživanja po ovim sporazumima nisu evidentirana u Glavnoj knjizi Trezora. Fond u 2019. godini nije poduzimao aktivnosti po pitanju naplate navedenih potraživanja.

Pored navedenog, Fond je raspolagao i sredstvima iz sekundarnih izvora financiranja i to: donatorskim i kreditnim sredstvima. Prema prezentiranim podacima ukupno raspoloživa sredstva u 2019. godini za programe koji se financiraju iz ovih izvora su 87.487.502 KM, od čega su iz kreditnih sredstava raspoloživa sredstva u vrijednosti od 43.376.628 KM, a iz donatorskih sredstava 44.110.933 KM. Od ukupno raspoloživih sredstava po ovom osnovu utrošeno je 31.528.362 KM. Po obavljenom popisu, evidentirano stanje na računima otvorenim za realizaciju ovih projekata je 55.959.200 KM.

Imajući u vidu činjenicu da se implementiranje projekata povratka i rekonstrukcije, kao i projekata održivog povratka vrši na nižim razinama vlasti, finansijskom revizijom nije obuhvaćeno poslovanje Fonda u dijelu realizacije ovih projekata.

8. KOMENTARI

Fond nas je u ostavljenom roku obavijestio da nema komentara na Nacrt izvješća o financijskoj reviziji za 2019. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o financijskoj reviziji za 2019. godinu.

Voditelj tima za financijsku reviziju

Nataša Pavlović, viši revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za financijsku reviziju

Nedžad Hajtić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za financijsku reviziju

Lutvija Šrndić, revizor, v.r.

Nevena Kenjić, revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete financijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2019. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2019. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2019. godinu

Fond za povratak Bosne i Hercegovine

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupan proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Postotak 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	472,000	0	472,000	403,775	86
Bruto plaće i naknade	343,000		343,000	321,883	94
Naknade troškova uposlenih	59,000		59,000	37,861	64
Putni troškovi	7,000		7,000	5,288	76
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	11,000		11,000	7,537	69
Izdaci za energiju i kom. usluge	0		0	0	
Nabava materijala	9,000		9,000	7,094	79
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	13,000		13,000	8,122	62
Unajmljivanje imovine i opreme	6,000		6,000	5,616	94
Izdaci za tekuće održavanje	8,000		8,000	3,357	42
Izdaci za osiguranje	3,000		3,000	2,168	72
Ugovorene i druge posebne usluge	13,000		13,000	4,849	37
2. Kapitalni izdaci	3,000	0	3,000	0	0
Nabava zemljišta			0		
Nabava građevina			0		
Nabava opreme	3,000		3,000		0
Nabava ostalih stalnih sredstava			0		
Rekonstrukcija i investiciono održava.			0		
3. Tekući grantovi	0	9,963,841	9,963,841	3,661,107	37
Sredstva po sporazumu o udruživanju		9,963,841	9,963,841	3,661,107	
			0		
4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)	475,000	9,963,841	10,438,841	4,064,882	39
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
			0		
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
			0		
8. Ukupno (4+5+6+7)	475,000	9,963,841	10,438,841	4,064,882	39

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.2.2020. godine.

Ravnatelj:

Bojan Ninković

Bilanca stanja na 31.12.2019. godine

Fond za povratak Bosne i Hercegovine

Tablica II.

Opis	31.12.2019.	31.12.2018.	Postotak 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	380,972	174,285	219
Novčana sredstva			
Kratkoročna potraživanja	380,972	174,285	219
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	51,876	67,716	77
Stalna sredstva	159,789	175,886	91
Ispravka vrijednosti	107,913	108,170	100
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	51,876	67,716	77
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	432,848	242,001	179
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	296,206	242,362	122
Kratkoročne tekuće obveze	266,696	211,425	126
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema uposlenima	29,510	30,937	95
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja			
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	51,877	67,716	77
Izvori sredstava	51,877	67,716	77
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	348,083	310,078	112

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 28.02.2020. godine.

Ravnatelj:
Bojan Ninković

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Fonda za povratak Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Fond) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2019. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora BiH, broj 01-08-02-1-1515-1/15 od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2019. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 84/19) i pratećim naputcima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Fonda.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za poduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 28.02.2020.

Ravnatelj:

Bojan Ninković